

การสาธารณสุขตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสังคมที่มีผลต่อสถานะด้านสุขภาพอนามัย สิ่งเหล่านี้ทำให้ต้องการผู้บริหารการพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถครอบคลุมทั้งทางด้าน การปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร การพยาบาล การบริหารธุรกิจ การตลาด การเมือง เศรษฐศาสตร์ และกฎหมาย เป็นต้น

เนื่องจากผู้บริหารการพยาบาลระดับสูงสุดหรือหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลนั้น นับได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในองค์การพยาบาล คือเป็นผู้ที่กำหนด ปรัชญา วัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์การพยาบาล ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อให้บริการที่มีคุณภาพแก่ผู้รับบริการ นอกจากนี้ยังมีบทบาทร่วมในการบริหารโรงพยาบาล เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ดังนั้นองค์การพยาบาลจะเจริญก้าวหน้าหรือประสบความล้มเหลว ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งก็คือความรู้ความสามารถของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในการบริหารจัดการกับทรัพยากรขององค์การสุขภาพที่มีอยู่อย่างจำกัดและสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ในปี ค.ศ. 1983 American Academy of Nursing (Magnet Hospital, 1983) ได้มีการรายงานถึงฝ่ายการพยาบาลที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล มีรูปแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างจากฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลอื่น ๆ โดยทั่วไปจำนวน 40 แห่งไว้ในหนังสือชื่อว่า “ Magnet Hospitals : Attraction and Retention of Professional Nurse ” ต่อมาในปี ค.ศ. 1988 Marlene Kramer และ Claudia Schmalenberg ได้ทำการศึกษาวิจัยต่อจากกลุ่มทำงานของ American Academy of Nursing โดยได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะการบริหารจัดการของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลทั้ง 40 แห่งดังกล่าวกับบริษัทธุรกิจที่ดีเด่นที่ Peters และ Waterman ได้รายงานไว้ในหนังสือ In Search of Excellence เมื่อปี ค.ศ. 1982 ผลการวิจัยพบว่าหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลของ Magnet Hospitals และผู้บริหารของบริษัทธุรกิจดีเด่น มีการใช้รูปแบบความเป็นเลิศในเชิงบริหารที่เหมือนกัน 8 ด้าน คือ 1. การมุ่งเน้นการปฏิบัติ 2. การมีความใกล้ชิดกับผู้รับบริการ 3. การมีอิสระในการทำงานและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ 4. การเพิ่มผลผลิตโดยอาศัยผู้ใต้บังคับบัญชา 5. การสัมพันธ์กับงานและมีความเชื่อมั่นในคุณค่า 6. การทำแต่ธุรกิจที่เชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง 7. การจัดรูปแบบเรียบง่ายธรรมดาและจำกัดจำนวนบุคลากร 8. การเข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน (Marlene Kramer and Claudia Schmalenberg, 1988) ซึ่งผลจากการที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้มีการใช้รูปแบบความเป็นเลิศในเชิงบริหาร 8 ด้านนี้ ทำให้สามารถดึงดูด

พยาบาลวิชาชีพให้ทำงานอยู่ด้วยเป็นเวลานาน และมีชื่อเสียงดีในเรื่องการให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพ เหมือนกับที่บริษัทธุรกิจที่ดีเด่นประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานอย่างสูง (ศิริพร ตันติพูนวินัย, 2537)

ในประเทศไทยมีโรงพยาบาลเอกชนที่มีการให้บริการพยาบาลที่เป็นเลิศ และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการหลายแห่ง (ศิริพร ตันติพูนวินัย, 2537) แต่ยังไม่มีความรู้หรือการศึกษาวินิจฉัยว่าหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้มีการใช้รูปแบบความเป็นเลิศในเชิงบริหารอย่างไร จึงทำให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของทุก ๆ ฝ่าย และตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลเอกชนในด้านอายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งบริหาร และการศึกษาอบรมเพิ่มเติมทางการบริหาร กับความเป็นเลิศในเชิงบริหาร 8 ด้านของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โดยอาศัยกรอบแนวคิดคุณลักษณะความเป็นเลิศในเชิงบริหาร 8 ด้านที่ Peters และ Waterman ได้รายงานไว้ในหนังสือ In Search of Excellence ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาความเป็นเลิศในเชิงบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในส่วนที่เป็นพฤติกรรมทางการบริหาร (Software) 8 ด้านเท่านั้น รวมทั้งการเลือกศึกษาภูมิหลังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลกับความเป็นเลิศในเชิงบริหารเพราะว่าใน Magnet Hospitals ยังไม่ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยในส่วนนี้ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าน่าจะมีความสัมพันธ์กันโดยตรง ซึ่งผลจากการวิจัยดังกล่าวจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลภาครัฐและสังกัดอื่น ๆ ในการนำปัจจัยพยากรณ์ไปพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการบริหารการพยาบาลในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดและคงความเป็นเลิศในบริการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งบริหาร และการศึกษาอบรมเพิ่มเติมทางการบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลกับความเป็นเลิศในเชิงบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล
2. เพื่อสร้างสมการทำนายความเป็นเลิศในเชิงบริหาร จากตัวแปรทำนายที่ศึกษา คือ ภูมิหลังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเอกชน

ปัญหาการวิจัย

1. ภูมิหลังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความเป็นเลิศในเชิงบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเอกชนหรือไม่
2. ภูมิหลังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลสามารถร่วมกันทำนายความเป็นเลิศในเชิงบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเอกชนหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลเอกชนที่มีขนาดตั้งแต่ 50 เตียงขึ้นไป จำนวน 194 คน
หัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลเอกชนที่มีขนาดตั้งแต่ 50 เตียงขึ้นไป จำนวน 776 คน
2. ตัวแปรศึกษา
ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภูมิหลัง ซึ่งประกอบด้วย อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งบริหาร และ การศึกษาอบรมเพิ่มเติมทางการบริหาร
ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความเป็นเลิศในเชิงบริหาร

แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย

หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลเป็นผู้บริหารสูงสุดในฝ่ายการพยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลตลอดจนการจัดดำเนินการให้นโยบายไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลโดยตรงที่ให้กับผู้รับบริการ (ราณี วิริยะเจริญกิจ, 2537) หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลย่อมมีภารกิจเกี่ยวกับบุคคล กลุ่มบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การสุขภาพ นั่นคือจะต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นทั้งภายในกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและบุคคลอื่น ๆ ในลักษณะของการติดต่อประสานงานจากการศึกษาพบว่า มีตัวแปรบางประการมีความสัมพันธ์และมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ดังต่อไปนี้

1. **อายุ** อายุมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพัฒนาการ และระดับวุฒิภาวะ ในคนปกติ เมื่ออายุมากขึ้น ระดับวุฒิภาวะจะเจริญสูงขึ้นตามวัย ประสบการณ์มากขึ้นความคิดอ่าน และการมองเห็นปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้นความคิด และการกระทำจะปรับเปลี่ยนตามวัย (ทักนา บุญทอง,2529) ทั้งนี้เนื่องจากว่า คนที่มีอายุมากขึ้นได้มีโอกาสได้ปฏิบัติงานกับคนหลายประเภท ได้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทำให้มองอะไรได้อย่างกว้างไกล ครอบคลุมและลึกซึ้ง (Maslach,1986) นอกจากนี้ การที่คนมีวุฒิภาวะสูงจะทำให้คนมีเหตุผล ไม่วางใจ ไหวงง่าย มักทำงานด้วยสติและปัญญาที่สุขุมรอบคอบ (ละออ หุตางกูร,2528) อายุจึงนับเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

2. **วุฒิการศึกษา** ประสบการณ์การศึกษาเป็นปัจจัยที่ช่วยให้คนมีประสิทธิผล และความสามารถในการปรับตัว บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงย่อมมีสติปัญญาในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้องมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำ (บรรลือธิ ไวกทองเสรี, อ่างถึงใน ราณี วิริยะเจริญกิจ, 2537) บุคคลที่มีวุฒิการศึกษาสูง มักจะได้รับการยกย่องและเป็นผู้ที่มีความสามารถมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า ทั้งนี้การศึกษาดอนคนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ นอกจากนี้การศึกษายังมีบทบาทในการเตรียมบุคคลให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติรอบตัว เข้าใจสังคม พัฒนาความคิด ทักษะคติในการดำรงชีวิต วุฒิการศึกษาจึงนับเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

3. **ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน** ผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยย่อมมีประสบการณ์น้อย ทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ การที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมาก มีโอกาสที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มาก ทำให้กล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี (พรทิพย์ กวินสุพร,2536)

4. **ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งบริหาร** ประสบการณ์หรือระยะเวลาทำงานจะทำให้บุคคลมีโอกาสเรียนรู้ทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น ทำให้ทักษะและมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน (สกมลพร สังวรกาญจน์, 2529) บุคคลที่มีประสบการณ์มากกว่าจะช่วยพัฒนาความคิด มีจินตนาการ สามารถคิดหาทางเลือกสำหรับการตัดสินใจได้มาก สามารถเลือกทางเลือกได้ดีและเหมาะสมได้มากกว่า นอกจากนี้ยังช่วยให้บุคคลมีความเชื่อมั่นและมีเหตุผลมากขึ้นด้วย (Kirk, 1981 อ่างถึงใน สุณิสสา วัลยะเพ็ชร, 2533)

ประสบการณ์จะช่วยให้คุณเกิดความคิด ทักษะเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตนมีส่วนร่วมดีขึ้น ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งบริหารจึงนับเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

5. การศึกษาอบรมเพิ่มเติมทางการบริหาร การฝึกอบรมทางด้านการบริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะการอบรมเป็นกระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ (KNOWLEDGE) และความชำนาญ (SKILL) เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะ (วิทยุ โทร, 2517, อ้างถึงในดาราวรรณ สร้อยอินทร์, 2537) ผู้บริหารที่ได้รับการอบรมเพิ่มเติม เมื่อต้องตัดสินใจจึงทำได้ถูกต้องกว่าการศึกษาอบรมเพิ่มเติมทางการบริหาร จึงนับเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

จากแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำมาสร้างเป็นสมมติฐานการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ภูมิหลังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความเป็นเลิศในเชิงบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลเอกชน
2. ภูมิหลังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลสามารถเป็นตัวทำนายความเป็นเลิศในเชิงบริหารของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลเอกชน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ภูมิหลัง หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ในอดีตและปัจจุบันของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลที่ผู้วิจัยคัดเลือกมามี 5 ประการ คือ
  - 1.1 อายุ หมายถึง อายุตามปฏิทินของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลที่คิดเป็นจำนวนปีบริบูรณ์โดยจัดแบ่งเป็นช่วงของอายุ คือ 0-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป
  - 1.2 วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดทางการพยาบาลของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในขณะที่ยังตอบแบบสอบถาม โดยจัดแบ่งเป็นระดับของวุฒิการศึกษา คือ ระดับอนุปริญญาพยาบาล ระดับประกาศนียบัตรหรือเทียบเท่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

1.3 **ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน** หมายถึง ระยะเวลานับเป็นปีของการปฏิบัติงานการพยาบาลนับตั้งแต่จบการศึกษาทางการพยาบาลครั้งแรก โดยจัดแบ่งเป็นช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติงานคือ 0-10 ปี, 11-20 ปี, 21-30 ปี, 31-40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

1.4 **ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งบริหาร** หมายถึง ระยะเวลา นับเป็นปีของการปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โดยจัดแบ่งเป็นช่วงประสบการณ์คือ 0-5 ปี, 6-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี, 20 ปีขึ้นไป

1.5 **การศึกษาอบรมเพิ่มเติมทางการบริหาร** หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงาน เช่น การวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนจัดอัตรากำลังบุคคลากรพยาบาล การวางแผนงบประมาณ เป็นต้น ขณะปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล สถานที่ในการอบรมอาจเป็นได้ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ส่วนระยะเวลาในการอบรมไม่จำกัด แต่การอบรมต้องมีโครงสร้าง รายละเอียด ขั้นตอนการอบรม และการประเมินผลการอบรมที่แน่นอน

2. **ความเป็นเลิศในเชิงบริหาร (Excellence Management)** หมายถึง การปฏิบัติที่ทำให้เกิดคุณภาพของการบริหารการพยาบาลในระดับสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณในลักษณะเกี่ยวกับคุณภาพตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโดยใช้แนวคิดของ Peters และ Waterman (1982) มีคุณลักษณะความเป็นเลิศในเชิงบริหาร 8 ด้าน คือ

2.1 **การมุ่งเน้นการปฏิบัติ (A bias for action)** หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้มุ่งเน้นปฏิบัติอย่างจริงจังใน 3 เรื่อง คือ การทำให้เกิดคล่องตัวในการดำเนินงาน การทดลองปฏิบัติบริการพยาบาล และการทำระบบการปฏิบัติงานให้ง่าย

2.2 **การมีความใกล้ชิดกับผู้รับบริการ (Close to customer)** หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้ใกล้ชิดกับผู้รับบริการด้วยการใช้กลยุทธ์ด้านบริการ คุณภาพ และความเชื่อมั่น รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการเสมอ

2.3 **การมีอิสระในการทำงานและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ (Autonomy and Entrepreneurship)** หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้ให้ควมมีอิสระในการทำงานแก่พยาบาลด้วยการกระจายอำนาจดำเนินงานในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ และได้พยายามส่งเสริมสนับสนุนพยาบาลให้ช่วยกันคิดค้นบริการพยาบาลที่มีคุณภาพอยู่เสมอ

2.4 การเพิ่มผลผลิตโดยอาศัยผู้ใต้บังคับบัญชา (Productivity through people) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้ตระหนักว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดขององค์กรด้วยการปฏิบัติให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นอย่างจริงจังเช่นให้เกียรติและให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่ตลอดเวลา อันจะเป็นผลให้ฝ่ายการพยาบาลสามารถเพิ่มผลผลิตทางการพยาบาลอย่างเห็นได้ชัด

2.5 การสัมผัสกับงานและมีความเชื่อมั่นในคุณค่า (Hands-on and value driven) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลลงมาสัมผัสกับการปฏิบัติงานบริการพยาบาลจริง ๆ และพยายามปลูกฝังพยาบาลวิชาชีพให้มีความเชื่อมั่นในคุณค่าที่ดีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดแรงผลักดันร่วมในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

2.6 การมุ่งทำธุรกิจที่เชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง (Stick to the Knitting) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลจะเลือกทำแต่ทางด้านบริการพยาบาล ซึ่งเป็นสิ่งที่ตนเองเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจของโรงพยาบาล

2.7 การจัดรูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร (Simple form and lean staff) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้จัดฝ่ายการพยาบาลด้วยการใช้รูปแบบโครงสร้างที่มีความเรียบง่าย คือ สายงานที่จัดตามประเภทของบริการพยาบาล พร้อมกับได้กระจายอำนาจให้กับแต่ละสายงานอย่างเต็มที่และมีความมุ่งมั่นอย่างจริงจังที่จะให้พยาบาลวิชาชีพทุกคนได้ให้บริการพยาบาลต่อผู้รับบริการอย่างเต็มที่

2.8 การเข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน (Simultaneous loosetight properties) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลได้เข้มงวดในการทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความศรัทธาและเชื่อมั่นร่วมกันในคุณค่าของผู้รับบริการ คุณภาพ บริการ และการคิดค้นรูปแบบบริการพยาบาลใหม่ ๆ เป็นต้น และให้พยาบาลมีอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่

3. หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบต่อการบริหารงานในฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชน ทำหน้าที่บังคับบัญชาพยาบาลทุกหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายการพยาบาลและประสานงานกับทุกฝ่ายตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. หัวหน้าหอผู้ป่วย หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลผู้บริหารในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลเอกชน โดยเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาโดยตรงของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลที่ตนเองประเมินแบบสอบถาม

5. **โรงพยาบาลเอกชน** หมายถึง โรงพยาบาลเอกชนที่มีลักษณะการบริหารกรรมสิทธิ์และกองทุนที่ได้รับการอุดหนุนเป็นแบบ

1) **โรงพยาบาลเอกชนที่แสวงหาผลกำไร** (Profit Hospitals) หมายถึง โรงพยาบาลเอกชนที่ดำเนินงานในรูปของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (มหาชน) และในรูปบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด

2) **โรงพยาบาลเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นจากมูลนิธิการกุศล** (Voluntary Hospitals or Non-Profit Hospitals) หมายถึง โรงพยาบาลที่ให้บริการแก่ผู้ป่วยในการตรวจรักษาโรคโดยไม่แสวงหาผลกำไร ดำเนินงานในรูปของมูลนิธิการกุศลต่าง ๆ หรือองค์กรศาสนาต่าง ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารการพยาบาลในภาครัฐและสังกัดอื่น ๆ จะได้ใช้ข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงรูปแบบการบริหารการพยาบาล เพื่อความเป็นเลิศในการบริการพยาบาลต่อไป

2. ผู้บริหารการพยาบาลจะได้นำปัจจัยพยากรณ์ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเกี่ยวกับบุคลากรในฝ่ายการพยาบาล เพื่อความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรวิชาชีพ

3. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีสนใจจะทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ในฝ่ายการพยาบาลและองค์กรอื่น ๆ ในโรงพยาบาลสังกัดอื่น ๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย